ТІМ, ПОЛІН І ФРАНСУА

ОЛЬГА ВОЙТЕНКО

Львів
Видавництво Старого Лева
2025

УДК

Ольга Войтенко

Тім, Полін і Франсуа [Текст] : повість / Ольга Войтенко. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2025. — 208 с.

ISBN

Близькість буває різна. Іноді можна знайти її в очах незнайомця, але не в того, з ким живеш роками. Маючи успішне життя і родину в Парижі, Полін почуває всепоглинаючу порожнечу. Дізнавшись новину зі старого життя, вона, нікого не попередивши, їде в охоплену війною Україну, де раптом знаходить цю близькість у двадцятирічному хлопцеві Тімі. Тім натомість знаходить її в сімнадцятирічній Женев'єв, Женев'єв – у вісімдесятирічній Анні, а сорокап'ятирічний Франсуа — в Полін... знову.

Чи може стати людина домом, коли його більше годі знайти на мапі? Чи можна відчути спокій саме там, де війна? Чи може бути чужа людина ріднішою за всіх рідних, із першого ж погляду?..

У своїй новій повісті «Тім, Полін і Франсуа» українська письменниця Ольга Войтенко, як і в інших своїх книжках, — емоційна, щира, глибока і правдива, і це відчувають та цінують її читачі, серед яких і підлітки, і молодь, і дорослі зі своїми непростими історіями, якими вони не раз довірливо діляться з авторкою.

УДК 821.161.2-31-93:355

© Ольга Войтенко, текст, 2025
© Наталія Носова, обкладинка, 2025
© Видавництво Старого Лева, 2025

Усі права застережено

ISBN

МОЄМУ ТАТОВІ

Про цю дорогу Поліна не пам'ятатиме майже нічого, окрім окремих фрагментів, що спливатимуть на поверхню її днів у найнеочікуваніші моменти. Але коли вже спливли — залишатимуться в пам'яті надовго, як кадри з фільмів, які дуже вразили в дитинстві.

Темні нічні вулиці міст, де вона не була багато років;

безхатько, з яким вона питиме каву і їстиме салат посеред напіврозваленої привокзальної площі;

його рослина в горщику, що він попросить забрати;

і хлопці у військовій формі: назавжди закарбовані втрати у їхніх поглядах не даватимуть дихати.

А ще сни, багато, багато снів, що повернулися в її життя так зненацька, аж Поліна мала заново навчитися прокидатися після них і згадувати: «де я?», «хто я?», «що з цього справжня реальність?». У той час як «справжня реальність» більше зовсім не відчувається як справжня і як реальність взагалі.

МАЛЕНЬКИЙ ГОРОБЕЦЬ

За вікном миготіли дерева, змазуючись у нескінченну імпресіоністичну барвисту лінію. Час від часу між ними порожніли поля, тулилися села та містечка, час від часу в містечках Поліна спостерігала за людьми, час від часу з нею поряд хтось сідав, тоді виходив, але здебільшого вона дивилася у вікно чи спала. Так добре вона не спала вже давно і навіть не змогла б згадати, коли востаннє. Може, тому, що це була дорога назад. У минуле. Крізь спогади, роздуми. І сни.

У цих снах, за якими Полін так сумувала, вона часто бігла зі схилу і, зашпортуючись об високу зелену траву, намагалася не втратити швидкості. Дивилася ж вона не під ноги, а на дерева, що мерехтіли обабіч, змазуючись в єдину імпресіоністичну барвисту лінію. Тоді, врешті зашпортавшись

остаточно, вона таки падала в траву, лягала горілиць і дивилася на дерева над собою. Серце стукотіло, і вона уявляла, що там, усередині, живе маленька пташка. Синиця, снігур, але, найімовірніше, маленький горобець. Дрібний, непримітний, але до всього цікавий, як вона сама. Горобець цей хотів вирватися і полетіти. Кудись, де вище, кудись, де просторіше. Крізь гіллясті крони дерев і їхні тремтливі листки. Кудись, де б нічого не обмежувало і не тримало. Вона любила думати, що ці дерева, а це були яблуні, вростають своїми гілками в небо, з кожним днем пускаючи туди коріння все дужче і дужче. І колись хмари більше не зможуть рушити далі, бо просто застрягатимуть поміж цим корінням. І отак висітимуть. І десь вічно падатиме дощ, а десь повсякчас сяятиме сонце. І отак люди подорожуватимуть до місць, де є дощ, і туди, до сонця, а тоді навпаки. (І відтак будуть люди дощу і люди сонця. Так вона людей і ділила, навіть у дорослому віці.) Але горобець зможе летіти туди, куди захоче. Бо він маленький. Бо він сірий.

Бо ніхто ніколи не помічає, коли горобці зникають.

Полін любила такі сни. Хоч і ці сни завжди закінчувались однаково.

— Поля?! Поля?! Поля... Поля...

Тоді Полін прокидалася і ще довго лежала на підлозі і слухала відлуння того голосу в своїй голові: Поля... Поля... Поля...

Як давно вона вже не Поля? Як давно їй не вісім? Як давно вона не бігла зі всипаного травою схилу, зашпортуючись об траву? Як давно не думала про хмари, що застрягають у гілках дідових яблунь? Як давно не їла яблук? Як давно не сміялась отак, як вміла сміятися тоді?

Вузька вуличка з одностороннім рухом жила своє життя так, неначе нічого з того, що показували щоранку в новинах, не існувало. Полін спостерігала за її життям з балкона цілий ранок. Щоб увібрати його в себе, вдихнути, всотати з повітря, щоб щось усередині себе повернути на місце. От стара пиріжкова, у яку вона ходила їсти і робити домашні завдання з французької, ще коли була студенткою, кілька новіших кав'ярень, банк і... дерева.

Поліна любила дерева. Якби хтось запитав її про те, що вона любить найбільше, вона б відповіла: «Дерева і ходити». Якби можна було працювати перехожою, це була б ідеальна професія для Полін. Або, як вона колись мріяла, можна було б бути читачкою, або глядачкою, або ще відвідувачкою кав'ярні, або споглядачкою дерев. Це було саме те, що дозволяло найменше брати активну